

UMEÅ UNIVERSITET

”DNA i tiden: förhandlingar om identitet och tillhörighet bland den svenska allmänheten”

Information till forskningspersonerna

Till personer (från 16 år) som har ett intresse för historiska undersökningar som använder DNA-analyser och/eller som tagit ett DNA-test för släktskap och ursprung.

Vi vill fråga dig om du vill delta i forskningsprojektet *DNA i tiden: förhandlingar om identitet och tillhörighet bland den svenska allmänheten*. I det här dokumentet får du information om projektet och om vad det innebär att delta. Om du vill spara informationen kan du spara ner detta dokument eller få utskriven information på papper genom att kontakta ansvarig forskare, se kontaktuppgifter nedan.

Vad är det för projekt och varför vill ni att jag ska delta?

Vi är en forskargrupp på två personer: Anna Hegardt Källén, museolog och Disa Helander, genusvetare. I projektet samarbetar vi även med den ideella organisationen Vetenskap & Allmänhet. Vi är intresserade av hur människor i Sverige ser på användning av DNA-analyser i historiska undersökningar, exempelvis i släktforskning, arkeologisk och historisk forskning. Vi vill veta hur människor tolkar sådana undersökningar och hur det påverkar ens syn på vem man är. Varför är DNA-analyser intressanta, vilken kunskap kan de ge och hur har de påverkat din syn på dig och andra? En digital enkätundersökning genomförs och bearbetas av forskargruppen i samarbete med Vetenskap & Allmänhet.

Användningen av DNA-analyser i historiska undersökningar har ökat markant och det saknas kunskap om hur människor i Sverige uppfattar och påverkas av detta. Därför vill vi undersöka detta genom en digital enkät. Utöver enkäter inkluderar forskningsprojektet även exempelvis fokusgruppsintervjuer och individuella intervjuer.

Vi söker personer som vill svara på en digital enkät. Vi söker dig som har ett intresse för historiska undersökningar som använder DNA-analyser och/eller som tagit ett DNA-test för släktskap och ursprung.

Forskningshuvudman för projektet är Umeå universitet. Med forskningshuvudman menas den organisation som är ansvarig för studien.

Hur går studien till?

För att delta i studien genom att svara på den digitala enkäten besöker du följande sida <https://vetenskapallmanhet.se/dna-analys/>. Du får ett antal frågor som handlar

UMEÅ UNIVERSITET

om hur du ser på användningen av DNA-analyser, ditt eventuella intresse för denna typ av undersökningar, och hur du eventuellt påverkats av detta. Enkäten innehåller både frågor med flera svarsalternativ och öppna frågor.

Det beräknas ta ca 10–60 minuter att svara på enkäten. Hur lång tid det tar beror på hur utförligt du svarar. Frågorna i enkäten är på svenska, och det går att svara på svenska, engelska, spanska eller franska.

Du väljer själv hur mycket du vill dela med dig av. Du kan alltid välja att inte svara på frågor eller avbryta din medverkan eller delar av den i forskningsprojektet, utan särskild anledning.

Du kan svara på enkäten helt anonymt, det vill säga, utan att uppge ditt namn eller kontaktuppgifter. Om du vill kan du uppge namn och kontaktuppgifter för att vi ska kunna kontakta dig för att fråga om du är intresserad av ytterligare deltagande i studien i form av fokusgruppsintervju eller individuell intervju. Detta är helt frivilligt. Ifall du uppger ditt namn i enkäten kommer dina svar att avidentifieras. Det betyder att när resultat från studien offentliggörs kommer inga namn från enkätundersökningen att inkluderas. Andra uppgifter som skulle kunna användas för att identifiera någon kommer också att tas bort. Vi kommer att göra ett noggrant arbete för att det inte ska gå att identifiera någon.

Möjliga följder och risker med att delta i studien

Projektet innebär inga fysiska risker, och det ska heller inte innebära några psykiska risker. Enkätundersökningen ger dig som deltagare möjlighet att dela med dig av dina tankar och att reflektera kring DNA-tester i historiska undersökningar. Detta kan upplevas positivt och ge möjlighet till nya insikter, men kan i vissa fall eventuellt upplevas jobbigt ifall du exempelvis har gjort ett DNA-test och hade negativa upplevelser av detta. Du väljer helt själv hur mycket du vill dela med dig av och kan välja att inte svara på en fråga om du inte vill. Vi kommer inte att fråga dig varför. Förutsatt att du uppgett namn och kontaktuppgifter kan du i efterhand dra tillbaka ditt deltagande eller delar av det i studien utan någon särskild anledning.

Vad händer med mina uppgifter?

Projektet kommer att samla in och registrera information om dig. Detta handlar om personuppgifter i form av namn och kontaktuppgifter ifall du väljer att dela detta. Det kan också handla om känsliga personuppgifter i form av etniskt ursprung, politisk övertygelse, religiös eller filosofisk övertygelse, hälsa eller sexuell läggning, beroende på vad du själv väljer att berätta. Efter en första bearbetning av inkomna enkätsvar kommer svaren att pseudonymiseras så att det inte går att identifiera dig och så att ditt namn och kontaktuppgifter sparas separat från dina övriga svar. Endast behöriga personer kommer att ha tillgång till materialet. Att svaren pseudonymiseras gäller även vid publicering.

UMEÅ UNIVERSITET

Dina svar kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem. Materialet som samlas in kommer att förvaras på lösenordskyddade hårddiskar/krypterade filytor, dit endast behöriga personer har tillgång. Forskningsmaterial sparas och förvaras i enlighet med Umeå universitets dataskyddspolicy och arkivlagen.

Ansvarig för dina personuppgifter är Umeå universitet. Enligt EU:s dataskyddsförordning har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i studien, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Om du vill ta del av uppgifterna ska du kontakta projektledare Anna Hegardt Källén, anna.kallen@umu.se. Du kan även kontakta Umeå universitets dataskyddsombud genom e-post pulo@umu.se om du har ytterligare frågor om dataskydd. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Hur får jag information om resultatet av studien?

Resultaten från undersökningen kommer att sammanställas och publiceras i vetenskapliga artiklar och populärvetenskapliga texter, samt på konferenser, workshops och seminarier. Om du vill ta del av forskningsresultat kan du kontakta Anna Hegardt Källén (se nedan).

Försäkring och ersättning

Det finns inget särskilt försäkringsskydd som gäller för deltagande i projektet och det utgår heller inte någon särskild ersättning för medverkan.

Deltagande är frivilligt

Ditt deltagande i studien är frivilligt och du kan när som helst välja att avbryta deltagande. Om du väljer att inte delta eller vill avbryta ditt deltagande behöver du inte uppge varför, och det kommer heller inte att påverka något i övrigt.

Om du vill avbryta ditt deltagande ska du kontakta projektledare Anna Hegardt Källén (se nedan). Om du väljer att inte ge samtycke eller väljer att avbryta ditt samtycke kommer vi inte att använda material insamlat från dig.

Ansvarig för studien

Ansvarig för studien är projektledare Anna Hegardt Källén, professor i museologi, anna.kallen@umu.se, telefon 090-786 92 54, Institutionen för kultur- och medievetskap vid Umeå universitet.

Samtycke till att delta i projektet

Samtycke lämnas på samma ställe som enkäten besvaras, här:
<https://vetenskapallmanhet.se/dna-analys/>